

25. møde.

Tirsdag den 3. december kl. 13.30.

Formanden:

Statsministeren har meddelt mig, at han ønsker uden for dagsordenen at fremsætte en udtalelse af særlig karakter i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 2.

Statsministeren (*Poul Hartling*):

Vi ved alle, at Danmark befinder sig i en dybt alvorlig økonomisk situation, men for de fleste af os har det ikke betydet nogen ændring i vores hverdag.

Vi har arbejde. Vi får vores løn. Vi får dyrtidsregulering, når priserne stiger. Vi lever, som vi plejer at leve.

Byrderne er ensidigt blevet lagt på det mindretal, som på grund af den økonomiske udvikling i udlandet og herhjemme har mistet deres arbejde eller måtte dreje nøglen om til deres butik eller måtte lukke deres virksomhed.

Denne helt urimelige fordeling af byrderne i en krisetid kan efter regeringens opfattelse ikke fortsætte. Vi kan ikke lade nogle få betale regningen for os alle.

Den kendsgerning, vi er nødt til at se i øjnene, er, at Danmark er blevet fattigere.

Vi skal betale mere for de varer, vi køber i udlandet — specielt for olien — og vi får ikke tilsvarende mere for de varer, vi sælger til udlandet. Taget under ét betyder det, at Danmarks nationalindtægt i det sidste års tid er gået ned med 8-9 pct.

Resultatet er blevet inflation og arbejdsløshed.

Vi har i det sidste år haft en inflation herhjemme, vi ikke før har kendt til. Fra juli 1973 til juli 1974 har inflationen været på 15 pct. Det er mere end i Norge, det er mere end i Sverige, og det er væsentligt mere end i Vesttyskland. Inflation er et problem i hele den vestlige verden, men tallene viser, at en del af den danske inflation er selvforskyldt.

Sammen med inflationen har vi i de seneste måneder haft en arbejdsløshed, vi ikke

har kendt siden midten af 1950erne, og selv om andre lande ligesom vi mærker til arbejdsløshed, må vi også på dette punkt erkende, at arbejdsløsheden er større her end andetsteds.

Vi ved ganske nøje, hvad der vil ske, hvis vi under disse omstændigheder vælger at lade stå til.

Lønningerne vil i så fald stige med mindst 20 pct. i 1975.

Det vil betyde, at prisstigningerne fortsat vil være stærkere end i andre lande.

En sådan prisstigning vil afgørende mindske vore muligheder for at sælge danske varer i udlandet. På en lang række områder vil vi simpelt hen være ude af stand til at konkurrere.

Følgen vil blive, at nye hundreder af små og store virksomheder må lukke, at nye tusinder vil miste deres arbejde, at stadig flere unge, som melder sig på arbejdsmarkedet, ikke vil kunne få noget at bestille.

En sådan udvikling kan ikke accepteres af nogen ansvarlig regering. Derfor vil regeringen gribe ind nu, for at nødvendige indgreb kan virke i hele det kommende år.

Regeringen ønsker med en helhedsplan for 1975 at genskabe og sikre beskæftigelsen. De indgreb, der bliver tale om, vil ikke alle steder være populære og måske mindst i organisationskredse, men de er uomgængelige, hvis vi skal overvinde den øjeblikkelige krise, og de vil være retfærdige. På den ene side vil byrderne for den enkelte være beskedne. På den anden side vil ingen gå fri — herfra dog undtaget visse socialt vanskeligt stillede grupper.

Hovedlinjen i regeringens helhedsplan er, at lønsatser og avancer holdes uændrede i året 1975. Det drejer sig med andre ord ikke om en løn- og prisnedsættelse, men om en løn- og prispause.

Det betyder for de offentligt ansatte, at alle overenskomster og aftaler forlænges uændret til den 31. december 1975.

Det betyder for det private arbejdsmarked, at alle overenskomster forlænges uændret til den 31. december 1975.

Det betyder, at dyrtidsreguleringen bevares, men i en ændret form. De tre dyrtidsportioner, der forfalder til marts eller april 1975, udbetales ikke. Lønmodtagerne får i stedet 100 skattefri kroner om måneden, til og med december 1975, og beløbet er ens for